

ชื่อเรื่อง การค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยาศาสตร์ การเตรียมสีเขียนใต้เคลือบเซรามิกและ

ชื่อผู้เขียน

การใช้งาน

นางสาวนิโลบล ชิวะสถาพร

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาการลอนเคมี

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยาศาสตร์:

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โกศล สารเวก	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนะ แก้วกำเนิด	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ประคักดี ถาวรยุติการต์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ในการเตรียมสีเขียนใต้เคลือบเซรามิก จากสารเคมีบางชนิด เพื่อให้เขียนในงานเครื่องปั้นดินเผา ซึ่งเตรียมได้โดยการบดผสมสาร การเผาสังเคราะห์สี การบดละเอียด การล้าง สีเขียน พร้อมทั้งศึกษาอิทธิพลของเคลือบพื้นฐานบางชนิดว่าจะมีผลต่อสีเขียนใต้เคลือบที่เตรียมได้อย่างไร

จากการศึกษาพบว่าส่วนผสมของสีเขียนใต้เคลือบที่ให้สีสวยงาม เมื่อใช้กับเคลือบชนิดไลม์เกรซ มีดังนี้ สีแดงประกอบด้วย SnO_2 40 % CaCO_3 40 % SiO_2 20 % K_2CrO_4 3 % เเผสังเคราะห์สีที่อุณหภูมิ 1150 °ซ, สีม่วงประกอบด้วย Cr_2O_3 4.7 % CaCO_3 9.4 % SiO_2 9.4 % SnO_2 76.5 % เเผสังเคราะห์สีที่อุณหภูมิ 1300 °ซ, สีเหลืองประกอบด้วย ZrO_2 67.8 % SiO_2 32.8 % Pr_2O_3 6 % NaF 3 % NH_4Cl 4 % เเผสังเคราะห์สีที่อุณหภูมิ 1250 °ซ, สีส้มประกอบด้วย TiO_2 88.5 % Sb_2O_3 8.9 % $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ 2.6 % เเผสังเคราะห์สีที่อุณหภูมิ 1150-

ค

1300 °ซ, สีนํ้าเงินประกอบด้วย CoO 1 โมล Al_2O_3 1 โมล เพลลิ่งเคราะห์ลึที่อุณหภูมิ
1200 °ซ, สีนํ้าเขียวประกอบด้วย TiO_2 33.3 % Sb_2O_3 33.3 % Cr_2O_3 33.4 %
เพลลิ่งเคราะห์ลึที่อุณหภูมิ 1150 °ซ, สีนํ้าประกอบด้วย ZrO_2 67 % SiO_2 33 %
 V_2O_5 3 % NaCl 12 % NH_4Cl 6 % เพลลิ่งเคราะห์ลึที่อุณหภูมิ 1250-1300 °ซ,
สีนํ้าตาลประกอบด้วย Fe_2O_3 34 % Cr_2O_3 34 % ZnO 32 % เพลลิ่งเคราะห์ลึที่
อุณหภูมิ 800-1300 °ซ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Research Title Preparation of Ceramic Underglaze Pigments
and Their Applications

Author Miss Nilobon Cheevasathaporn

M.S. Teaching Chemistry

Examining Committee :

Assist.Prof.Dr.Kosol Sarawek Chairman

Assoc.Prof.Dr.Kanchana Keowkamnerd Member

Assoc.Prof.Dr.Prasak Thavornnyutikarn Member

Abstract

Ceramic underglaze pigments prepared from some chemical agents and used for pottery decoration were studied. The preparation technique was mixing, calcination, grinding and washing. In addition, the influence of some basic glaze which was affected underglaze pigments was investigated.

It was found that the underglaze pigments were fit for lime glaze. The best red pigment was consisted of 40 % SnO_2 , 40 % CaCO_3 , 20 % SiO_2 and 3 % K_2CrO_4 and calcined at 1150 °C. The best violet pigment was consisted of 4.7 % Cr_2O_3 , 9.4 % CaCO_3 , 9.4 % SiO_2 and 76.5 % SnO_2 and calcined at 1300 °C. The constitute of yellow pigment was 67.2 % ZrO_2 , 32.8 % SiO_2 ,

6 % Pr_6O_{11} , 3 % NaF , 4 % NH_4Cl and was calcined at 1250°C . The composition of orange pigment was 88.5 % TiO_2 , 8.9 % Sb_2O_3 , 2.6 % $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ and was calcined at $1150 - 1300^\circ\text{C}$. The blue pigment was consisted of 1 mol CoO , 1 mol Al_2O_3 and calcined at 1200°C . The composition of green pigment was 33.3 % TiO_2 , 33.3 % Sb_2O_3 , 33.4 % Cr_2O_3 and was calcined at 1150°C . The constitute of light blue pigment was 67 % ZrO_2 , 33 % SiO_2 , 3 % V_2O_5 , 12 % NaCl , 6 % NH_4Cl and was calcined at $1250-1300^\circ\text{C}$. The brown pigment was consisted of 34 % Fe_2O_3 , 34 % Cr_2O_3 , 32 % ZnO and calcined at $800-1300^\circ\text{C}$.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved